

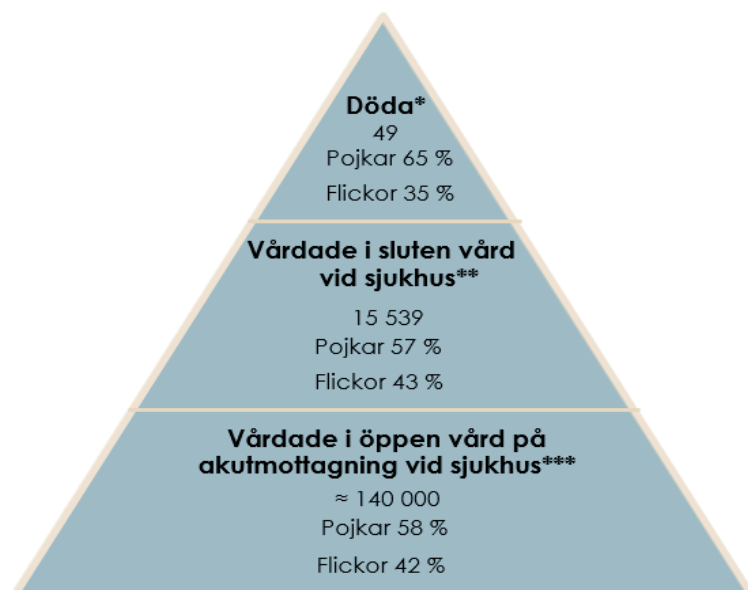
Statistik om skador bland barn 2016

År 2016 avled 49 barn i åldrarna 0–17 år till följd av skadehändelse. Drygt 15 500 barn blev av samma orsak inlagda på sjukhus och uppskattningsvis 140 000 barn behandlades inom öppenvården på en akutmottagning. Olycksfall utgjorde hälften av skadehändelserna bland barn som avlidit och 86 procent av dem som lagts in på sjukhus.

Skadehändelser vanlig orsak till sjukhusvård och dödsfall bland barn

Skadehändelser är en betydande orsak till dödsfall bland barn och att barn vårdas på sjukhus. En dryg femtedel av samtliga barn i åldern 1–17 år (spädbarn exkluderade) som avled under 2016 avled till följd av en skadehändelse. Bland barn, 0–17 år som under 2016 vårdades i sluten vård, det vill säga lades in på sjukhus behandlades en av sex för en skada eller förgiftning.

Figur 1. Skadepyramid för barn 0–17 år. Antalet avlidna, vårdade i sluten vård samt vårdade i öppen vård till följd av skadehändelse 2016

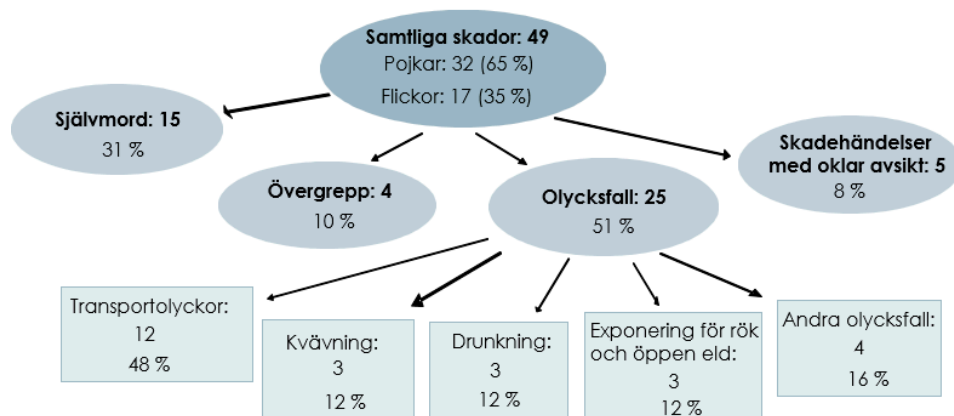

Källor: *Dödsorsaksregistret, **Patientregistret, ***IDB (Injury database), Socialstyrelsen

Två tredjedelar av de avlidna var pojkar

Nästan två tredjedelar av barnen som 2016 avled till följd av en skadehändelse var pojkar (figur 2), men den tydliga överrepresentationen av pojkar kan inte ses för självmorden. Hälften av barnen hade råkat ut för en olycka, medan nästan en tredjedel hade begått självmord.

Figur 2. Skadepanorama för barn, 0–17 år, som avlidit till följd av skadehändelse 2016

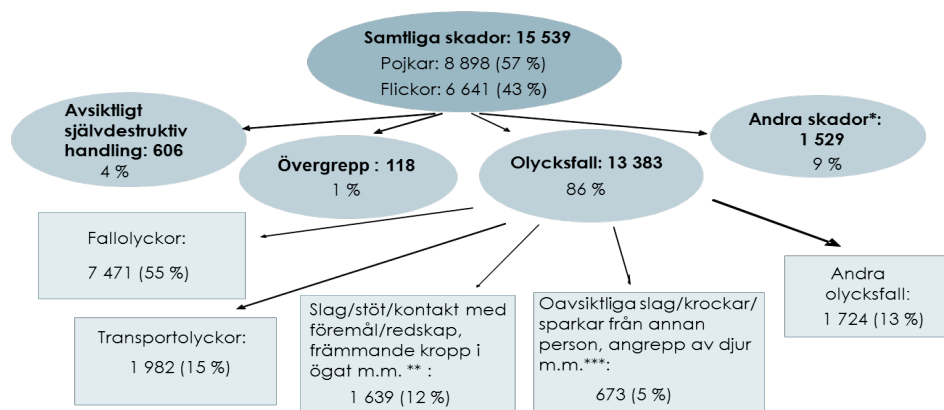
Källa: Dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

Antalet barn som avlidit till följd av en skadehändelse har minskat kraftigt sedan början av 1970-talet. Då avled årligen närmare 400 barn på grund av en skadehändelse. Vid sekelskiftet var denna siffra för första gången under 100. Under de senaste fem åren, 2012–2016, avled i genomsnitt 65 barn per år.

Drygt 13 000 barn lades in på sjukhus efter en olycka

Ungefär 13 400 barn lades 2016 in på sjukhus till följd av en olyckshändelse (figur 3). En majoritet av dessa barn, cirka 7 500 hade råkat ut för en fallolycka och 2 000 för en transportolycka, varav 700 skadats i en cykelolycka.

Figur 3. Skadepanorama för barn, 0–17 år, som vårdats i slutenvård till följd av skadehändelse 2016

*Inkluderar skadehändelser med oklar avsikt

Exponering för ej levande mekaniska krafter, * Exponering för levande mekaniska krafter

Observera att samma barn räknas max en gång per kategori och år, dvs. summan av underkategorierna blir större än totalsummorna för olycksfall resp. samtliga skador.

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

I 1 600 fall handlade det om skador som uppstått när barnet på något sätt skadat sig genom kontakt med olika typer av föremål och döda ting (exponering för ej levande mekaniska krafter). Det handlar bland annat om slag, stötar, träffar av diverse föremål som sportredskap eller maskiner samt främmande föremål som till exempel hamnat i ögat. Nästan 700 barn vårdades efter att oavsiktligt törnat mot, blivit biten, slagen, sparkad av en annan person eller blivit angripen av ett djur, till exempel hund (exponering för levande mekaniska krafter).

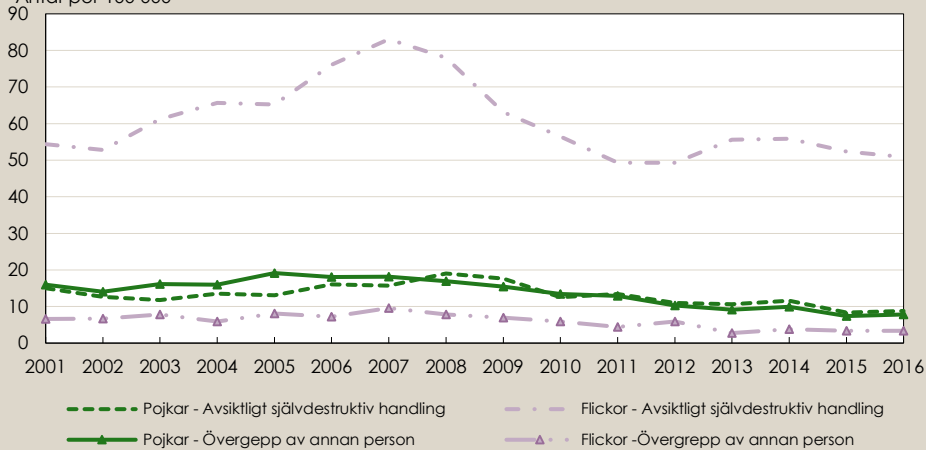
Självskador vanligast bland flickor

Antalet flickor som lagts in på sjukhus till följd av självskada (avsiktligt självdestruktiv handling) har minskat betydligt sedan 2007. Denna typ av skador är fortfarande ändå nästan lika vanlig bland flickor 2016, som de var i början av 2000-talet. Det är betydligt ovanligare att pojkar läggs in på sjukhus efter självskador.

Figur 4. Barn, 0–17 år. Utveckling avsiktligt självdestruktiv handling respektive övergrepp av annan person, 2001–2016, fördelat på kön

Antal personer per 100 000 invånare som skrivits ut från sjukhus

Antal per 100 000

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

De senaste åren har pojkar vårdats till följd av våld i samma utsträckning som efter självskador. Få flickor behöver läggas in på sjukhus efter våld. Det har sedan mitten av 2000-talet skett en kraftig minskning bland både flickor och pojkar som läggs in på sjukhus efter våld. De allra flesta barn som vårdats på sjukhus efter våld eller självskada är tonåringar.

8 av 10 skador uppstår under fritiden

Uppskattningsvis sökte 150 000 barn vård på en akutmottagning vid sjukhus till följd av skadehändelser. Av dessa hade ungefär 80 procent (120 000 barn) skadats under fritiden. De flesta andra skador uppstod under skol- och barnomsorgstid. Ungefär en tredjedel av skadehändelserna hände i hemmet och något färre på

idrotts- och sportanläggningar. Även en del skadehändelser skedde på vägar, gator och torg (8 procent) respektive på lekplatser (12 procent).

Hälften vårdades efter en fallolycka

Fallolyckor var en mycket vanlig orsak till att behöva söka vård på akutmottagning. Bland både flickor och pojkar utgjorde dessa hälften av alla barn som skadats.

Vanligt med blåmärken och sårskador

Hälften av de barn som vårdats på akutmottagning behandlades för blåmärken och sår och nästan en fjärdedel för frakturer. Vrickningar, stukningar och liknande var också vanliga. Armar, händer och fingrar var särskilt ofta drabbade.

Osäkerhet i skattningar över akutvårdade!

Skattningarna som presenteras över antalet vårdade på akutmottagning baseras på IDB (Injury database) som endast inkluderar skaderegistrering på ett fåtal akutmottagningar och därför bör dessa siffror tolkas med försiktighet.

Uppskattningsvis 12 000 barn skadas i fotboll

Ungefär 40 000 barn sökte vård på akutmottagning efter att ha skadats under en sportaktivitet. Många barn spelar fotboll och det är också den idrottsgren som leder till flest skador. Av de barn som skadats när de idrottat har tre av tio spelat fotboll. Dessa utgör en stor andel både bland flickor (23 procent) och pojkar (36 procent). Ishockey och hästsport är däremot idrottsgrenar där nästan endast pojkar respektive flickor är representerade inom respektive sport. Omkring 14 procent av de idrottskadade pojkarna skadades när de spelade ishockey och 18 procent av flickorna skadades i samband med hästsport.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen:
www.socialstyrelsen.se/publikationer2017/2017-11-5

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen över slutenvårdade: www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas/yttreorsakertillskadorochforgiftningar

Kontakt:

Pernilla Fagerström, statistikfrågor

Telefon: 075-247 30 00

E-post: pernilla.fagerstrom@socialstyrelsen.se
